

IBC-Carbon -hankkeen sidosryhmätilaisuus

Tiivistelmä

Metsäluonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja hiilen sitominen muuttuvassa ympäristössä (IBC-Carbon) -hanke on Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama hanke, jonka tavoitteena on metsien biodiversiteetin, hiilen varastoinnin ja sidonnan sekä muiden ekosysteemipalveluiden yhteen nivoutuva suojeleminen, tiedon lisääminen ja menetelmien kehittäminen sekä päätöksentekoon vaikuttaminen. Hanke on käynnistynyt tammikuussa 2018, ja ensimmäinen sidosryhmille suunnattu tilaisuus pidettiin maanantaina 29.1.2018 klo 9.00–12.30 Tieteiden talolla, Helsingissä. Tähän dokumenttiin on koostettu tilaisuudessa toteutetun työpajatyöskentelyn tulokset.

Tilaisuuden aluksi kartoitettiin kevyesti osallistujien odotuksia tilaisuudelle ja hankkeelle. Jo ensimmäisissä keskusteluissa osallistujien keskuudesta nousi esille toive, että hankkeen tulokset palvelisivat mahdollisimman hyvin käytäntöä ja reaalimaailmaa. Pienryhmissä käsiteltiin tarkemmin osallistujien omiin töihin liittyviä haasteita, joihin hanke voisi vastata. Esille nousseet haasteet voidaan jakaa löyhästi kahteen luokkaan: 1) Tiedon lisääminen ja tiede sekä 2) Käytännön metsäasioiden edistäminen. Tiedon lisäämisen osalta tunnistetut tietotarpeet koskettelivat sekä metsien biodiversiteetin seurantaan että erityisesti erilaisten metsien hiilensidontaa ja -varastointikapasiteetin selvittämistä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Aineistojen parempi hyödyntäminen ja yhteistyö tiedonvaihdossa sekä tulosten popularisointi nousivat myös vahvasti esiin. Käytännön metsäasioissa esiin nousivat erilaisten monimuotoisuustoimien optimaalinen kohdentaminen ja monimuotoisen metsänhoidon sekä talousmetsien luonnonhoidon edistäminen myös hiilensidonnan näkökulmasta. Lisäksi esiin nousivat hiilensidontakorvausjärjestelmä ja muut rahoitus- ja ohjaukeinoet monimuotoisuuden ja ilmaston suojeleminen tehostamisessa sekä tietyt poliittiset ohjelmat, kuten METSO-ohjelma, ja sen kehittäminen ja jatkuvuus. Aihepiirissä tunnistettiin yleisesti sekä jännitteitä että mahdollisuuksia.

Seuraavassa ryhmätyössä paneuduttiin tarkemmin erilaisiin tietotarpeisiin, käytännön toimien edistämiseen ja metsien monimuotoisuuden ja hiilensidonnan turvaamiskeinojen jatkuvuuden pohdintaan. Tietotarpeiden ja menetelmäkehityksen osalta esiin nousi monia ekologisen tiedon tietotarpeita, mm. ilmastonmuutokseen ja erilaisiin yhteisvaikutuksiin liittyen. Tietotarpeita tunnistettiin myös politiikkaprosessien ja erilaisten kannustinjärjestelmien osalta. Lisäksi esiin nousi huomio, että käytännön suosituksia tarvitaan metsikkötasolla metsänomistajille, alueellisella tasolla ja kansallisella tasolla. Käytännön toiminna pohdittiin erilaisia kannustimia ja ohjaukeinoja sekä menetelmiä edistää metsänhoidon monipuolistumista. Maanomistajalähtöinen neuvonta ja yleisemmin tiedotus ja koulutus nähtiin tärkeinä moniarvoisten metsien turvaamisessa ja metsänkäsittelyn monipuolistamisessa. Jatkuvuuden osalta korostettiin laaja-alaista sidosryhmien, virkamiesten ja tutkijoiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta, jotta metsien monimuotoisuutta ja hiilensidontaa tukevat keinot saavat näkyvyyttä julkisessa keskustelussa ja poliittisessa päätöksenteossa niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Positiivinen viestintä yleisesti hyväksyttävistä keinoista ja kustannustehokkuuden osoittaminen sekä hiilensidonnan ja monimuotoisuuden suojeleminen yhteen tuomisen synergiaedut nousivat esiin.

Lopuksi osallistujat pohtivat, millaisia sidosryhmätilaisuuksia hankkeen olisi hyvä jatkossa järjestää. Tilaisuuksia erilaisista aiheista ja erilaisin osallistujakokoonpanoin toivottiin järjestettävän jatkossa myös maastossa. Monimuotoisuuden turvaamisen ja hiilensidonnan prosessit pitäisi saattaa paremmin yhteen mm. ministeriöiden vastuuvirkamiesten yhteisiä tapaamisia lisäämällä ja tehokkaammalla hankeyhteistyöllä.

Sidosryhmätilaisuuden aikana osallistujat saivat pohtia kenen ääni kuuluu ja kenen ääni ei kuulu monimuotoisuutta ja hiilensidontaa koskettelevassa julkisessa keskustelussa (Liite 1). Teollisuuden, MTK:n sekä luonto- ja ympäristöjärjestöjen äänen koettiin kuuluvan, kun taas metsänomistajien, paikallisyhteisöjen ja luonnon monimuotoisuuden ääni jäi osallistujien näkemysten mukaan usein kuulumatta. Tutkijat nousivat esiin kummassakin kategoriassa: yksittäisten tutkijoiden ääni kuuluu, mutta yhtenäisempää tiederintaman ääntä kaivataan esille. Moniarvoisuutta ja eri näkökulmien yhteensovittamista sekä pitkäjänteisempien ratkaisujen esiin nostamista toivottiin enemmän julkiseen keskusteluun.

IBC-Carbonin hankeväki kiittää lämpimästi tilaisuuteen osallistujia (Liite 2)! Jatketaan yhteistyötä!

IBC-Carbon -hankkeen sidosryhmätilaisuus

29.1.2018 klo 9.00–12.30

Tieteiden talo

Odotuksia hankkeelle

Tilaisuuden alkupuolella käytiin parikeskustelu omista odotuksista koskien sidosryhmätilaisuutta ja hanketta. Ajatukset purettiin vapaamuotoisesti keskustellen, jolloin esille nousi seuraavia aiheita:

- Toive, että hankkeen tulokset eivät ole vain tieteellisiä ja edistä tiedettä, vaan että hanke palvelee käytäntöä ja reaali maailmaa
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen, ei pelkkä ilmastonmuutoksen hillintä
- Metsänomistajien kannustimet / sopimuksellisuus, jos ja kun hiilensidonnasta aletaan korvata maanomistajalle
- Kvantitatiivinen tieto hiilinieluista / hiilestä, väärinymmärrysten korjaaminen julkisessa keskustelussa
- Suojelupanostusten kohdentaminen maisemassa mahdollisimman tehokkaasti
- Mahdollisuus mallintaa millaisia Suomen metsät olivat ennen metsätaloustoimia

Mitkä ovat oman työsi kannalta keskeiset metsien monimuotoisuuden ja hiilensidontaan liittyvät haasteet, joihin hanke voisi vastata?

Aihetta käsiteltiin ensin yksin ja sitten pienryhmissä kirjaten oleellisia seikkoja ylös. Purku toteutettiin vapaamuotoisesti keskustellen, paperit kerättiin talteen. Vastaukset voidaan jaotella karkeasti kahteen luokkaan: 1) Tiedon lisääminen ja tiede sekä 2) Käytännön metsäasioiden edistäminen. Luokat limittyvät osin toisiinsa. Vastauksista ja niistä käydystä keskustelusta on tiivistys alla tarkempien alaotsikoiden avulla jaoteltuna. Osa havainnosta sopisi useamman alaotsikon alle.

1) Tiedon lisääminen ja tiede

Tietotarpeet

- Miten mitata monimuotoisuutta ja sen kehitystä? Luotettava biodiversiteetin seuranta osana operatiivista metsäinventointia
- Metsänrajan muuttuminen, pohjoisten alueiden huomioiminen
- Metsien hiilensidonnasta/monimuotoisuuden tason seurannaisvaikutukset vesistöihin/valumavesiin
- Miten hiilensidontapalvelu määritellään laskennallisesti? Tietoa metsän hiilivaraston mahdollisista kehityspoluista
- Miten ilmastonmuutos vaikuttaa? Miten biotalous vaikuttaa?
- Tarkempaa mallipohjaista tietoa ilmastonmuutoksen vaikutuksesta metsiin, miten biodiversiteetti muuttuu (lannoitus malleihin pois-päällä -vaihtoehtona, kun vesistökin mukana)
- Miten tunnistaa erilaisten metsien merkitys hiilensidonnassa ja -varastoinnissa erilaisissa olosuhteissa läpi maan & metsänhoitotoimien vaikutukset

- Kvantitatiiviset ja tarkkuudeltaan tunnetut laajan alueen hiili- ja biodiversiteettimittaukset & menetelmäkehitys; kaukokartoitusmenetelmät
- Puuston kasvumallit ei-taloukskäytössä olevissa, eri-ikäisissä metsissä; vanhojen metsien hiilensidonta
- Suojelualueiden merkitys hiilensidonnassa ja -varastoinnissa
- Tieto metsänomistajan asenteista, samoja kysymyksiä kaikille suomalaisille

Aineistot ja niiden yhteinen hyödyntäminen

- Aineistojen parempi hyödyntäminen käytännössä
- Tiedonvaihto ja eri aineistojen hyödyntäminen valtion metsien tietojen päivittämisessä: suojelualueiden kuviotiedot vanhenevat, tarve päivittää, lisäksi meneillään on valtion talousmetsien luokittelu hiilensidonnasta ja -varastoinnin kannalta sekä suunnittelu miten näitä kuvioita tulisi hoitaa
- Yliopiston opetuksen tarvitseman tiedon ja materiaalin päivitys
- Avoimesti käytettävissä olevat paikkatietoaineistot analyysien tuloksista
- Miten monipuoliset ja hyvät aineistot ja menetelmät saadaan hyväksyttävästi operatiiviseen käyttöön?
- Miten kertynyt tieto ja ratkaisut saadaan kerättyä yhteiseen tietovarantoon ja kaikkien sidosryhmien tietoon ja käyttöön? Kuka tai ketkä ovat tässä hankkeessa tiedon loppukäyttäjiä?
- Aineistot ovat aina puutteellisia, mutta nyt mahdollisuuksia kaikkia hyödyttävän datan keruuseen, paras mahdollinen asiantuntemus monen asian yhtäaikaiseen tarkasteluun käytössä

Popularisointi

- Popularisoidut artikkelit suomeksi verkossa
- Hyvät, asiaa popularisoivat esitykset verkossa
- Puuston rakenteen ja sen metsänkäsitteilyllä tehtävän ohjailun vaikutukset ekosysteemipalveluihin → tästä selkeiden suomenkielisten artikkeleiden ja esitysten tekeminen
- Mallialueet, joilla voisi demota vaikutuksia maisematasosta → metsikkötason toimenpiteisiin. Miksi tehtiin, mitä tehtiin ja mitä saavutettiin?
- Ytimekkäitä ja konkreettisia viestejä ulospäin (etenkin maanomistajalle): ”Tämä on mahdollisuus, helppoa ja halpaa”
- Yhteiset työpajat (esim. SOMPA-hankkeen kanssa)

2) Käytännön metsäasioiden edistäminen

Kohdentaminen ja yhteensovittaminen

- Kuinka puuntuotanto, muut ekosysteemipalvelut, monimuotoisuus ja hiilensidonta yhdistetään erilaisissa metsissä?
- Monimuotoisuuden suojelun optimaalinen kohdentaminen luonnonsuojelualueverkkoa laajennettaessa ja kehitettäessä
- Moninäkökulmaiset tarkastelut, joiden pohjalta saadaan työkaluja yhteensovittamiseen; huomioitava vallitsevat rakenteet eli esim. maanomistusolot ja olemassa olevat järjestelmät
- Mahdollisimman tehokkaat monimuotoisuustoimet, suurin mahdollinen hyöty
- Talousmetsien vs. matkailun kohtaaminen, etenkin pohjoisilla alueilla
- Virkistysarvot ja vaikutukset ihmisen terveyteen

Metsänomistajien palveleminen ja metsän- sekä luonnonhoidon kehittäminen

- Monimuotoisuuden ja hiilivarastojen tarkkaa spatiaalista vaihtelua kuvaavien menetelmien ja aineistojen kehittäminen laajoille alueille → tietotaidon vieminen käytäntöön (metsänomistajille)
- Uudet keinot metsäneuvontaan, uusia vaihtoehtoja metsänomistajille
- Monimuotoisen metsänhoidon edistäminen myös hiilensidonnasta näkökulmasta
- Linkitys puuntuotantoon
- Talousmetsän luonnonhoidon kehittäminen – talousmetsät ja luonnonhoidon mahdollisuudet vahvemmin esille
- Miten kehittää metsäteollisuuden kestävyttä niin, että Suomen metsätalous vastaa ilmasto- ja monimuotoisuushaasteisiin?
- Metsänomistajien valmius toteuttaa hiilensidontaan liittyviä toimenpiteitä: mitä nämä toimenpiteet olisivat? Niiden toimivuuden varmistaminen
- Miten saadaan maanomistaja kiinnostumaan ja toteuttamaan metsänhoitoa, jossa luonnon monimuotoisuus otetaan paremmin huomioon?
- Miten saadaan aikaan muutos, jolla metsäammattilaisten asenteet ja toimintatavat muuttuvat ottamaan paremmin huomioon luonnon monimuotoisuus?

Uudet keinot ja kannustimet

- Miten rakentaa vahvempaa tukea monimuotoisuuden ja ilmaston suojeluun?
- Mitkä keinot käytännössä edistävät negatiivisia päästöjä Suomessa lähivuosikymmeninä?
- Toimivien PES-kompensaatiomekanismien määrittely ja kokeilu, polku teoriasta käytäntöön
- Vapaaehtoisen suojelun mahdolliset uudet keinot ja maanomistajille maksettavat korvaukset (ja uudet maksuperusteet)
- Rahoitusmekanismit luonnonsuojelun ja hiilensidonnasta edistämiseksi, ml. teollisuuden ”haittaverot”, EU-rahoitus, metsänomistajien ”hiiliverot” tai positiivinen kannustin
- Millainen hiilensidontakorvausjärjestelmä voisi olla ja miten sen voisi yhdistää monimuotoisuuden edistämiseen?
- Metsänomistajien valmius toteuttaa hiilensidontaa, miten toteutetaan ja mitataan riittävä hiilensidonnasta taso?
- Ohjauskeinoja, joilla edistetään maanomistajien hiilensidontaan liittyvien ekosysteemipalvelujen tarjontaa
- Hiili-METSO, joka suuntaa hiilensidontaa/varastointia sen kannalta parhaille kohteille

Politiikkaprosessit, mahdollisuudet ja jännitteet

- METSO-ohjelman jatkuvuuden turvaaminen
- METSO-ohjelman kehittäminen, konkreettisia tuloksia monimuotoisuuden ja hiilensidonnasta yhdistämisestä ja yritys viedä tätä tietoa politiikkaohjelmiin
- Monimuotoisuuden suojelun ja ilmastonmuutoksen tutkimuksen tulkinta METSOssa
- Hot spot -alueet, joilla monimuotoisuus- ja hiilensidontaa-arvot ovat korkeita – löytyykö ristiriita-alueita ja miten niiden kanssa toimitaan?
- Miten vastata mahdollisuuksiin, esteisiin, jännitteisiin ja ristiriitoihin?
- Miten saada ns. positiiviset (co-benefits) lähtökohdat painottumaan?

Tietotarpeet, käytännön toimet ja jatkuvuus

Kuusi- tai seitsenhenkisissä ryhmissä keskusteltiin ja kirjattiin ylös vastauksia hankkeen toteutuksen kannalta tärkeiden teemojen mukaan jaoteltuihin kysymyksiin. Purku käytiin lyhyesti niin, että kukin ryhmä nosti esiin yhden tärkeän havainnon, paperit kerättiin talteen. Alla on yhteenvetoa vastauksista teemoittain.

Teema 1: Tietotarpeet

1. Mitä tietoa tarvittaisiin lisää metsien monimuotoisuuden, politiikkaprosessien, hiilensidonnan ja hiilivarastojen sekä arvoalueiden turvaamisen kannustimien osalta?

- Puuston rakenteen ja elinympäristöjen väliset suhteet, suometsätyyppien erilaisuuksien huomiointi
- Maaperän hiili! Lehtipuulajien tunnistus!
- Muuttujat, esim. ekosysteemipalvelut kehittyvät: jatkuva seuranta, tiedon päivittäminen ja jalostus käyttökelpoiseen muotoon
- Indikaattorilajien "patteriston" kehittäminen
- Yhteisvaikutukset: biodiversiteetti ja hiili
- Ilmastonmuutoksen vaikutus: biodiversiteettiin, hiilivarastoihin, puulajisuhteisiin?
- Vaikutukset ja linkit
- Miten huomioidaan epävarmuudet?
- Mitkä ovat merkitykselliset ekosysteemipalvelut?
- Pohjavesien hot spot -alueiden tunnistaminen
- Tuotteet, puutuotteet ja niiden hiilivarastot & substituutiot
- Millaiset politiikkaprosessit toimivat? Poliitiikkaprosessien ristiinkytkennät? Erilaisten politiikkaprosessien vertailu, eri näkökulmien yhdistäminen
- Millaiset kannustimet/ohjaus toimivat? Miten saadaan maanomistajat ja toimijat mukaan, mitkä ovat parhaat keinot? Poliittinen ja käytännöllinen toteutettavuus

2. Miten uudet menetelmät, esim. kaukokartoitus, voivat auttaa tiedon parantamisessa? Mihin menetelmäkehitykseen tulisi keskittyä ja miksi?

- Tunnistetaan lehtipuut ja pystylahopuut, pienaukot ja erirakenteisuus
- Korkeusmallien hyödynnyttäminen vesiensuojelun suunnittelussa: aiempien analyysien parannus päivitettyllä tiedolla, pohjavesi-purkautumisalueiden tunnistus
- Tieto käyttöön metsänomistajatasolle: jakoalustat, missä ja miten? Esim. Metsään.fi → kaikki laskelmat ja visualisoinnit joita metsänomistaja voi hyödyntää suunnitelmissaan
- Käytännön suositukset eri tasoilla: metsänomistaja, alueellinen taso ja kansallinen taso

Teema 2: Käytännön toimet

1. Millaisia ohjauskeinoja ja kannustimia moniarvoisten metsien turvaamiseksi tarvitaan?

- Lait, metsänhoitosuositukset, tukijärjestelmät, metsätoimijoiden (metsänhoitoyhdistykset, Suomen metsäkeskus) tarkastuslistat
- Metsäsertifiointi, pakollinen 7 % suojeluun (kuten Ruotsissa)?
- Ohjelma jossa optimoidaan metsien suojelua ja hiilensidontaa
- Kasaamisbonus jos alueen kaikki tilanomistajat mukana
- Tiedotus, koulutus, neuvonta → tuodaan lisää vaihtoehtoja päätöksentekoon (metsään.fi, lehdet, nettisivut)
- Työpaja, jossa biodiversiteetin ja hiilensidonnan ohjauskeinoista vastaavat henkilöt

2. Miten saadaan konkreettisia muutoksia metsänkäsittelymenetelmiin moniarvoisten metsien turvaamiseksi (esim. jatkuva kasvatus, lahoppuun lisäyksen menetelmät, vanhojen metsien turvaaminen, metsän kerroksellisuus yms.)?

- Maanomistajalähtöinen neuvonta, kerrotaan vaihtoehtoja → metsänomistajatapaamisiin lista pakollisista asioista, jotka tulee käsitellä: eri metsänkäsittelytavat, suojeluvaihtoehdot, lahoppu/säästöpuut

- Tiedon lisääminen, omaehtoisen suojelun neuvonta
- Jatkuva kasvatusta ei ratkaise kaikkia ongelmia, hiilitasepuolella ei auta
- Kaavoitukseen uusi merkintä (maakuntakaavaan) jatkuvasta kasvatuksesta
- Pitää olla konsensus päämäärästä ja tahtotila
- Uusia indikaattoreita ekologiseen kestävyys

Teema 3: Jatkuvuus

1. Kuinka varmistetaan erilaisten metsien monimuotoisuuden ja hiilensidonnann turvaamiskeinojen (ml. politiikkakeinot, kannustimet mm. METSO-ohjelma) jatkuvuus?

- Virkamiesten, sidosryhmien ja tutkijoiden tulee pyrkiä vaikuttamaan valmisteilla oleviin hallitusohjelmiin, jotta politiikkakeinoja jatketaan
- Vuorovaikutusprosessien (metsäsektorit, sidosryhmät, tutkimus jne.) jatkuvuuden varmistaminen → toimintamallien ja ohjeistuksen jatkuva kehittäminen (hiilensidonnann ottaminen mukaan)
- Tiedon tuominen yleiseen keskusteluun → vaikuttaminen yleiseen mielipiteeseen
- Kustannustehokkuuden osoittaminen sekä hiilensidonnann ja monimuotoisuuden suojelun yhteen tuomisen tuomat synergiaedut
- Mahdollisimman hyväksyttävissä olevien keinojen edistäminen
- Oikean tiedon tuottaminen ja esiin saaminen usein ja laaja-alaisesti + hiilensidonnann tärkeyden avaaminen maanomistajille (konkretisointi)
- Tarvitaan poliittista sitoutumista (rahaa) → 1 % korotus ALViin
- Yksityistä rahaa mukaan, miten? Miten ekologisten kompensatioiden ”myynti” onnistuu? Entä kvantifiointi? Markkinaehtoisten toimien riittävyyden määrittely (täydellistä ei aina voi saada)?
- Käänteinen huutokauppa luonnonsuojeluresurssien kohdentamiseksi

2. Miten Suomi saadaan kansainväliseksi mallimaaksi metsätalouden ekologisessa kestävydessä ja ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa?

- Suomesta metsäteollisuuden ”luomumaa” → tuotetaan vähemmän paremmalla hinnalla
- Tiedon lisääminen myös kansainväliselle tasolle, myös metsiin liittyvistä tietovarannoista jotka ovat poikkeuksellisen laadukkaita
- Tuotteiden jalostusarvon nosto sekä mm. muovipohjaisten tuotteiden korvaaminen
- Metsäteollisuuden omat toimet mm. lahoppuun suhteen monimuotoisuuden parantamiseksi
- Opetus, koulutus, inspiraatio!
- Helppoja ratkaisuja toimia oikein; infrat, rakenteet ja lainsäädäntö tukemaan yksilöiden toimintaa
- Metsään.fi -järjestelmä tukemaan metsänomistajien toimintaa hiilen sitomiseksi

Mistä aiheista hankkeessa olisi hyvä järjestää sidosryhmätilaisuuksia jatkossa?

Lopuksi keskusteltiin pareittain hankkeen jatkoaskelista. Purku toteutettiin vapaasti keskustellen, ja huomiot kirjattiin ylös.

Miten ja mistä aiheista olisi hyvä kokoontua?

- Pitää kokoontua eri kokoonpanoilla:
  - o Työpajoja eri aiheista
  - o Hankkeiden välisiä / hankkeen sisäisiä työpajoja
  - o Pelkkiä asiantuntija- tai tutkijatapaamisia
  - o Pelkkiä toimijoiden tapaamisia

- Sidosryhmiä mukana tutkijatapaamisissa
- Kaikille yhteisiä tilaisuuksia ja seminaareja
- Maastoretkeilyä, tutustutaan erilaisiin metsänkäsittelyihin, esimerkiksi tulosten perusteella arvokkaita monimuotoisuus + hiilikohteita Uudeltamaalta
  - Mennään yhdessä maastoon verifioimaan kohteita, ovatko todella arvokkaita?
  - Lennätetään dronea yhdessä maastossa ☺
  - Hyvää ruokaa ja hienoja luontokohteita!
- Monimuotoisuuden turvaamisen ja hiilensidontan prosessit pitäisi saattaa enemmän yhteen
  - Ohjauskeinoista ja prosesseista vastaavat tahot eri ministeriöistä samaan pöytään
- Hankkeiden ja tutkimusohjelmien väliset yhteiset tilaisuudet
  - Esim. SOMPA, FORBIO, FutureBioEco: voitaisiin miettiä myös yhteistä sidosryhmäyhteistyötä
  - Nature based solutions -hankkeet ja kaukokartoitus
- Kaukokartoitusmenetelmät ja hiilensidonta -työpaja
- Muut ekosysteemipalvelut. mm. virkitys, terveys, riista - tästä yksi tapaaminen
- Tupailat maanomistajille tai kaavoitusprosesseista vastaaville tahoille
  - Moniarvoisuus ja -äänisyys esiin maanomistajakunnasta!
- Kv-seminaari tai workshop muiden aihepiirin tutkijoiden kanssa

Lisää ideoita? Ota yhteyttä!

Saija Kuusela
IBC-Carbon hankkeen vuorovaikutusvastaava

Suomen ympäristökeskus (SYKE)
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi
p. 040 6722 751

www.ibccarbon.fi

Hanke Twitterissä: @IBCCarbon

Liite 1: Kenen ääni kuuluu, kenen ei?

Hanke-esittelyn aikana osallistujia pyydettiin pohtimaan kysymystä: *Metsien monimuotoisuutta ja hiilensidontaa koskevassa julkisessa keskustelussa, kenen ääni kuuluu ja kenen ääni ei kuulu?* Vastaukset kirjattiin post-it -lapuille ja käytiin kiinnittämässä salin ulkopuolelle, seinälle ripustetuille papereille. Tulokset on ryhmitelty alle taulukkoon siten, että eniten mainintoja saaneet ovat kummassakin sarakkeessa ylimpänä. Suluissa oleva numero kertoo täsmällisesti samojen mainintojen määrän jos niitä on useampia kuin yksi; otsikon alle on eritelty samaan ryhmään kuuluvia, tarkempia mainintoja.

KENEN ÄÄNI KUULUU	KENEN ÄÄNI EI KUULU
Teollisuus <ul style="list-style-type: none"> - Metsäteollisuus (5) - Turveteollisuus - Suuret metsäyhtiöt - Firmat 	Metsän- tai maanomistajat (4) <ul style="list-style-type: none"> - Nuoret metsänomistajat - Tavalliset metsänomistajat - Maanomistajat, joita MTK ry ei edusta - Eriääniset metsänomistajat - Yksittäiset suojelumyönteiset maanomistajat
MTK (5) <ul style="list-style-type: none"> - Eturyhmät 	Tutkijat <ul style="list-style-type: none"> - Metsäntutkijat, ympäristötutkijat, tiede - Tutkimustieto hukkuu etupoliittiseen puppupuheeseen - Talouden asiantuntemusta tarvittaisiin lisää toimivien kompensatiomekanismien luomiseksi
Luonto- ja ympäristöjärjestöt (4)	Biodiversiteetti <ul style="list-style-type: none"> - Maan hiljaiset - Toiminnallinen monimuotoisuus - Uhanalaiset lajit - Töyhtötaiset - Lehdot
Tutkijat (3) <ul style="list-style-type: none"> - Yksittäiset tutkijat - Ekologit - Ympäristötutkijat 	Paikallisyhteisöt <ul style="list-style-type: none"> - Mökkiläiset - Virkistyskäyttäjät - Kansalaisten mielipiteitä voisi selvittää
Poliittiset vaikuttajat <ul style="list-style-type: none"> - Ilmastopoliitikot - Poliitikantekijät - Keskusta - Persut - EU-lobbarit 	Moniarvoisuus kaikista näkökulmista <ul style="list-style-type: none"> - Eri osapuolten (tutkijat, maanomistajat, poliitikot, etujärjestöt...) yhteisymmärryksen ääni; ei välttämättä edes näiden ryhmien sisällä? - Keskustelu on kakofonista ja puhutaan paljon toisten ohi – osin ihan syystä!
Sijoittajat <ul style="list-style-type: none"> - Pääomasijoittajat - Kiinalaiset 	Matkailu, matkailuelinkeino
Muut / yksittäiset maininnat <ul style="list-style-type: none"> - MMM, metsäviranomaiset - Toimittajien mielipide - Lyhytnäköiset elintasohyödyt - Helpot ratkaisut - Sen ääni kuuluu joka kovimmin huutaa! 	Virkamiehet <ul style="list-style-type: none"> - Ympäristöviranomaiset
	Muut / yksittäiset maininnat <ul style="list-style-type: none"> - Missä luonnonsuojelujärjestöt? - Epävarmat - Pitkäjänteinen suunnittelu - Vaihtoehdot - Vaikea ottaa kantaa koska vuorovaikutuksen esittely oli melko niukka

Liite 2: Tilaisuuden osallistujat (42 henkilöä)

Nimi	Organisaatio
Päivi Gummerus-Rautiainen	Ympäristöministeriö
Katja Matveinen	Maa- ja metsätalousministeriö
Ville Schildt	Maa- ja metsätalousministeriö
Saara Lilja-Rothsten	Maa- ja metsätalousministeriö
Lauri Saaristo	Tapio Oy
Tuomo Kauranne	Arbonaut Oy
Lasse Rekola	Uudenmaan liitto
Marja Hokkanen	Metsähallitus, Luontopalvelut
Ilkka Vaara	Metsähallitus Metsätalous Oy
Otto Bruun	Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Antti Halkka	Suomen Luonto
Marko Svensberg	Suomen riistakeskus
Kati Berninger	Tyrsky-konsultointi Oy
Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry
Markus Nissinen	MTK ry
Lea Jylhä	MTK ry
Mikko Peltoniemi	Luonnonvarakeskus (Luke)
Petri Keto-Tokoi	Tampereen ammattikorkeakoulu
Joona Lehtomäki	Suomen Akatemia
Kaisa Korhonen	Helsingin yliopisto/STN
Jari Niemelä	Helsingin yliopisto
Elina Oksanen	Itä-Suomen yliopisto
Christoffer Boström	Åbo Akademi
Maija Faehnle	SYKE/Tampereen yliopisto
Anna Repo	SYKE/Jyväskylän yliopisto
Pekka Vanhala	SYKE
Katri Rankinen	SYKE
Irina Bergström	SYKE
Martin Forsius	SYKE
Saija Kuusela	SYKE
Risto Heikkinen	SYKE
Raimo Virkkala	SYKE
Ninni Mikkonen	SYKE
Petteri Vihervaara	SYKE
Sonja Kivinen	SYKE/Itä-Suomen yliopisto
Timo Kumpula	Itä-Suomen yliopisto
Annikki Mäkelä	Helsingin yliopisto
Anna-Kaisa Kosenius	Helsingin yliopisto
Liisa Saikkonen	Helsingin yliopisto
Atte Moilanen	LUOMUS & Helsingin yliopisto
Jukka Ruutiainen	Suomen metsäkeskus
Pia Rotko	Innotiimi-ICG